

[Kjær Rasmussen.]

cand. phil.er. Direktoratet for gymnasieskolen nægter dem at tage pædagogikum, hvilket er en betingelse for fast ansættelse som adjunkt. Dansk Magisterforening vil kun have af de universitetsansatte cand. phil.er som medlemmer, og undervisningsministeren er ikke fremkommet med den cand. phil. ordning, han havde lovet til 1. november 1969.

Alt i alt tegner fremtiden sig altså noget broget for det store antal cand. phil.er, som allerede er i arbejde. Størstedelen af dem befinder sig jo inden for gymnasieskolen, hvor de har status som, ja, det hedder vel studentervikarer. Som før nævnt vil man ikke fastansætte dem, og hovedargumentet herfor er, at gymnasiedirektoratet ikke er interesseret i at ansætte etfagslærere ved gymnasierne; denne argumentation kan også læses i udvalgets betænkning. Men herefter må man spørge sig selv — og ministeren selvfølgelig: er denne argumentation skudsikker, når man tager følgende i betragtning: Punkt 1: 20 pct. af samtlige gymnasieansatte cand. mag.er underviser kun i deres hovedfag. Punkt 2: et stort antal etfagslærere med diverse uddannelser har fået fast ansættelse. Punkt 3: et stort antal studenter og cand. phil.er underviser allerede i gymnasier. Punkt 4: de såkaldte etfagskandidater fra 1960ernes begyndelse kunne godt indpasses i gymnasiet. Endelig punkt 5: ved nærværende lovforslag åbnes der adgang for en anden slags etfagskandidater, nemlig dem med magisterkonferens.

Tanken med at nævne disse punkter, som ministeren måske genkender fra en kronik i Information for i dag, har naturligvis været at påvise det uholdbare i den argumentation, der har været fremført mod cand. philernes fastansættelse i gymnasieskolen. Påstanden om, at etfagslærerne ikke vil kunne indpasses her, dementeres jo på håndfast vis af virkeligheden. Der må altså være andre årsager til ministerens tilbageholdenhed. Er det gymnasielærerne, som ikke vil give afkald på den overtimebetaling, som indbringer dem 63 pct. i merindtægt, eller hvor skal man finde forklaringen? Så vidt vi kan se, bør cand. phil.erne kunne ansættes i gymnasiet. Hvis de 450 cand. phil.er blev ansat i gymnasiet nu, ville det offentlige spare omkring 40 mill. kr. årlig i overarbejdstil-

læg. Dette er ikke noget løst skøn; det fremgår direkte af bilaget til statsregnskabet for 1968-69, at så meget koster lærermangelen.

Nu er det jo ikke et spørgsmål om at spare, hvis undervisningens kvalitet derved bliver ringere. Undervisningsministeren, der så ofte for tiden afviser reformønsker med beklagende henvisning til bevillingernes knaphed, må have meget gode grunde til at opretholde en merudgift på 40 mill. kr. Jeg kan nemlig ikke se rettere, end at undervisningens kvalitet tværtimod ville blive forbedret betydeligt, hvis man gjorde brug af cand. phil.erne. Gymnasielærerne underviser i øjeblikket omkring 35 timer om ugen i gennemsnit; normaltmetallet er fra efteråret 22 timer. Hvis cand. phil.erne ansættes, falder overtimerne væk, og alle lærere kommer snart til at undervise de 22 timer. Det behøver vist ingen nærmere begrundelse, at en lærer med 22 timer præsterer en bedre undervisning end en lærer med 35 timer. Jeg vil gerne på denne baggrund bede ministeren give os sine grunde til at hindre, at cand. phil.erne ansættes i gymnasiet.

Udvalget mener, at cand. phil.erne kan anvendes til undervisningsformål; i betænkningen står der, jeg citerer:

„Udvalget er dog af den opfattelse, at cand. phil.erne efter at have gennemgået en pædagogisk uddannelse bør kunne anvendes til undervisningsopgaver.“

Nu ved jeg ikke rigtig, om jeg skal spørge ministeren, eller jeg skal spørge udvalget, men jeg kunne meget godt tænke mig at få belyst nærmere, hvad det er for undervisningsopgaver, udvalget her tænker på. Men det, man kan konstatere, er altså, at ministeren med nærværende lovforslag kvæler studiereformen fra 1968, den studiereform, ministeren selv har ansvaret for. Man må have os undskyldt, men vi kan ikke med vor bedste vilje få øje på fornuften i ministerens holdning. Den er fuldstændig uansvarlig over for de uddannelsessøgende, som regnede med, at de havde taget en uddannelse, der gav dem mulighed for at eksistere.

Lad mig sige til sidst: hvis der ikke kommer en afklaring på dette spørgsmål inden tredje behandling, må vi undlade at stemme ved afstemningen over lovforslaget.

Det socialdemokratiske underændringsforslag kan vi stemme for.